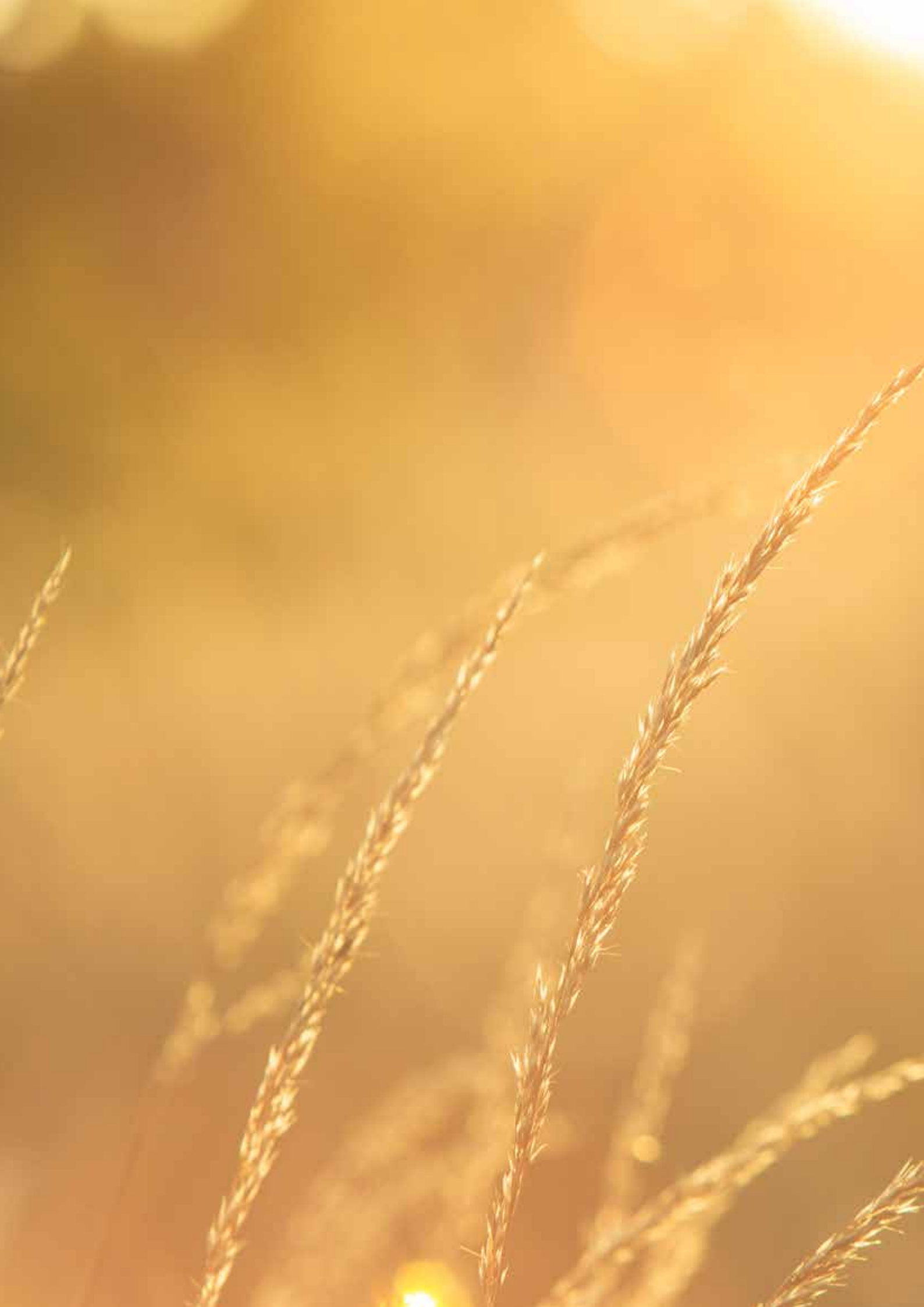

JÄGARNAS
RIKSFÖRBUND

2024
ÅRSREDOVISNING

INNEHÅLL

VERKSAMHETSÅRET

- 2 Ordföranden har ordet
- 6 Organisation
- 7 Jakt och viltvård
- 16 Kommunikation och marknad
- 20 Tidningen Jakt & Jägare
- 21 Det nya medlemssystemet

FINANSIELLA RAPPORTER

- 23 Förvaltningsberättelse
- 24 Resultaträkning
- 24 Balansräkning
- 25 Skulder och eget kapital
- 26 Specifikationer intäkter och kostnader
- 27 Noter till resultat- och balansräkning
- 28 Användning av beviljade medel ur viltvårdsfonden
- 30 Påskrifter
- 31 Revisionsberättelse
- 32 Medlemsantal

Ordföranden har ordet

Med 2024 läggs ett år till handlingarna med fortsatt förändring av klimat och geopolitisk osäkerhet internationellt. Allvarstider råder med krig i Europa och kriminella gänguppgörelser i Sverige. I mars 2024 blev Sverige medlem i NATO, val till EU parlamentet skedde i juni, USA genomförde presidentval och Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina fortsatte med enorma lidanden. 2024 blev också det varmaste året som uppmätts med +1,6 grader över förindustriell nivå enligt EUs klimattjänst. Framöver bedöms Sverige få ytterligare mildare klimat, särskilt vintertid, med ökad nederbörd i norr, samt ökad risk för extrem nederbörd i hela landet. Vinden verkar inte förändras. Detta ger ökade möjligheter för förnybar produktion på åker och i skog samt enklare för vilt att klara vinterns prövningar, samt att nya smittor och invasiva arter kan föröda. Samtidigt är förändring det naturliga i naturen.

De stora förändringarna påverkar viltförvaltningen. Klimatförändringens temperaturhöjning ger längre växtsäsong i vårt avlånga nordliga land och därmed kortare svältperiod under vinterperiod. Många arter har ökat i antal, vissa genom stora samhällsinsatser för återuppbyggande – som stora rovdjur, andra arter har nyttjat förändringar av naturgivna förutsättningar utan direkta bevarandeinsatser.

Inom politiken pågår också utredande som, om införda, innebär förändring inom viltförvaltningen. Regeringen har som mål att skapa en viltmyndighet och förnya jaktlagen och tillsatt utredningarna som har jobbat under 2024. Regeringen arbetar med att sänka vargstammen till närmare 170 och förenkla skyddsjakter. Vapenutredning som fått bakläxa flera gången lämnade slutbetänkande som inte levererar den beställda förenklingen för jägare. Regeringens målmedvetna arbete i EU med att sänka skyddsstatus på varg nådde framgång och i slutet av året kom efterlängtat beslut om minskad skyddsnivå på varg i Bern Konventionen.

I Sverige visades prov på högsta betyg i samarbete mellan privatpersoner, ideellt jägarengagemang och myndighetsutövande. Den afrikanska svinpesten bekämpades i Fagersta på världsrekord fart och på 12 månader friförklarades Sverige från utbrottet och den "lock-down" som införts kunde hävas. Ett imponerande arbete i samarbete där lokala jägare är hjältar och gott samarbete med myndigheter och lokalbefolkningens acceptans för långtgående inskränkningar byggde den framgångsrika hanteringen. Något som däremot inte imponerar är hur avfallsanläggningar hanterar matavfall. Troliken skedde utbrottet via lokala soptippen. JRF hade tidigare uppmärksammat myndigheterna på risken med matavfall som enkelt nås av vilda djur på många avfallsanläggningar. Trots utbrottet verkar inte andra avfallsanläggningar förbättra hanteringen. Här behövs betydligt större ansvarstagande

hos ansvariga myndigheter, då svinpest fortsätter att öka i omvärlden och effekter av utbrott är mycket långtgående. Kommunerna måste stängla in soptipparna!

Jägarnas Riksförbund (JRF) genomförde också betydande utveckling under 2024 genom organisationsförändring med tillsatt verksamhetsutvecklare. Ny generalsekreterare, Anders Lindström, har anställts samt förbundet installerar framtidsinriktat digitalt medlemssystem. Förbundet har deltagit i många möten, varit aktiv i media och besvarat remisser. Våra ledord "ansvar – frivillighet - samarbete" med visionen "vi förenklar jakten för jägarna" och förbundsstämmobeslutet "Nej till frilevande varg" ger riktning i arbetet.

Det förändrade säkerhetsläget ökar insikten om behov av kompetens inom skytte och träningsmöjligheter på skjutbanor. Här är JRFs skjutbanor runt om i Sverige viktiga redskap som får ökad berättigad respekt i försvar av vårt land. Livsmedels säkerheten, och Sveriges idag låga självförsörjning, behöver förstärkas. Här är vårt vilt en resurs, som bidrar med protein av hög kvalitet och ökad livsmedelssäkerhet särskilt i glesbygd med långa transportavstånd. Områden som det kan vara osäkert om transporter kommer fram i händelse av kris eller ofred.

Samtidigt syns bekymmer av vilt när odlingsmarken i vissa områden i Sverige nyttjas hårt av vilt och begränsar möjligheten till att odla grödor. Hjortar och vildsvin samt stora fåglar har ökat kraftigt i antal och nyttjar gärna odlade grödor, vilket minskar och i vissa fall omöjliggör skörd till foder och livsmedel. Goda exempel på bra lokala förvaltningslösningar finns och behöver fortsatt utvecklas. JRF arbetar framtidsinriktat för att bra överenskommelser, förenklingar och ny teknik ska tillåtas så viltstammarna hålls i balans och jordbruket kan producera de grödor som markförhållandena ►

medger. Annat bekymmer är att stora rovdjur, främst varg, härjar i tamdjursbesättningar och orsakar stora påfrestningar som leder till minskat bete och försämrad biologisk mångfald samt minskad produktion av kött. Det är JRF som drivit igenom rätt i jaktförordningen att försvara tamdjur mot rovdjur, § 28, och det är JRF som säkerställde förbättringar, så anmälan sker till Länsstyrelsen, vilket gör att polis inte involveras och JRF fortsätter att arbetet med att förändra och sätta människors liv och verksamhet i första rummet.

Det kraftigt ökande antalet trafikolyckor med vildsvin under 2024 visar att vildsvinen ökar igen efter några år av framgångsrik förvaltning, troligen genom gott ollonår och mild vinter. Inom vildsvinsförvaltningen finns få restriktioner, däremot har möjlighet att erbjuda vildsvinskött till konsument varit begränsad. Här är det glädjande att under hösten kom beslut att jägare, efter viss utbildning, nu kan sälja begränsat antal vildsvin direkt till konsument. JRF var den organisation som först och länge ifrågasatt av andra, stått upp för att jägaren själva är utmärkt garant för att fällt vilts kvalitet och att trikinsäkert vildsvinskött erbjuds till konsument. Många jägare utbildas omgående, vilket bådär gott för att mer fint vildsvinskött ska hitta till fler matbord.

I skogen har klövviltsbetet i ungskog och barknag mätt genom Äbin orsakat fortsatt debatt. Älgstammen har genom jakt och predation av rovdjur sänkts rejält, men samtidigt har inte skadorna på tallungskogen sänkts i någon omfattning enligt Äbin. Bärrets stora betydelse som födoresurs har börjat uppmärksammas allt mer och mer fokus flyttas från älg till övrigt klövvilt som tvingar älg att överbeta tall. Rovdjurens predation påverkar också och när vi minskar rovdjur får vi effekter som utmanar den "adaptiva" älgförvaltningens regelverk. Tydligt exempel är 2024 års goda reproduktion

på älg i norra Sverige, som särskilt syns i område där björnstammen minskat genom avskjutning. Flera äso överskred 110 % av beslutad plan och ansökte om ökad tilldelning under jaktsäsong utan gehör hos Länsstyrelsen. Jägare och markägare är överens om att ökad avskjutning behövs, men den byråkratiska adaptiva förmågan brister och istället ökar avskjutningskrav när beräkning av älgstam sker året efter.

Därtill har fler djur konsumerat tallris under vintern. Ytterligare byråkrati föreslås när Naturvårdsverket under hösten vill främja brukande av klövvilt genom att införa ett förbud att jaga älg om antalet älg sjunker under en viss nivå, "Jaktmin". För JRF är det viktigt att älgstammen inte blir för låg, men byråkratisk genomsnittlig siffra ska inte förbjuda älgjakt. JRF finner att jägare har meningsfull älgjakt även i områden med mycket få älgar, till exempel i fjällnära områden. Däremot borde jakt på stora rovdjur ökas när måltal i älgförvaltning underskrids. JRF har avvisat förslaget på "Jaktmin".

Samtalet kring Äbin pekar också på den stora pedagogiska utmaningen när statistik stämmer på ÄFO-nivå, men eftersom varje plats inom ÄFO-t har sina unika förutsättningar känner få igen sig i resultatet och Äbin blir "fel". Vi jägare har sänkt älgstammen rejält, samtidigt har ungskogsarealen i Sverige halverats sedan 1985 och övrigt klövvilt ökat kraftigt. När rovdjur och klimatförändring slår mot älgkalvarnas överlevnad, och avskjutning minskar blir även skillnad mellan antal älg på sommar och på vinter liten i skogen. Annat vilt konkurrerar om eftertraktat bärris och vildsvin bökar även bort det. I norr göms bärris i snö, vandring sker och koncentration uppstår i vissa områden. En statistisk metod som stämmer på ÄFO-nivå har stora problem att vara "rätt" lokalt, där vi jägare och markägare förvaltar skog och älg.

Inom rovdjursförvaltningen började 2024, som vanligt, med licensjakt på varg där 35 av 36 tilldelande vargar fälldes och var första gången som jakt fick genomföras på revir i södra rovdjursförvaltningsområdet. Jägarna genomförde utmärkt jakten trots både byråkrati, rovdjurskramares störning och väderrelaterade utmaningar. Länsstyrelsernas beslut om jakten fattades, även det som vanligt, med mycket stor försiktighet och sannolikheten att antalet vargar kan sänkas till 300 vargar var obefintlig. Under resten av 2024 fortsatte vargens härjningar på tamdjur och därmed kopplad oro och kris för människor som drabbas, och utmanar särskilt södra Sverige i vargen expansion söderut. 2023/24 års inventering av varg hamnade på 375 vargar och beslutet inför 2025 års licensjakt sänktes till enbart 30 vargar, vilket återigen innebär att antalet vargar med säkerhet är betydligt fler än 300 i Sverige. Inga vargar får fällas under licensjakt i södra rovdjursförvaltningsområdet, trots ökat antal, då de nya mininivåerna i de södra länen har ökat, och därmed behövs än fler vargar före länsstyrelserna vågar fatta beslut om licensjakt. När länen i viltförvaltningsdelegationen därtill fastställer högre ambition på antal stora rovdjur i länet genom förvaltningsnivåer sker en uppförökning som är högre än den mininivå de faktiskt behöver förhålla sig till. Viltförvaltningsdelegationerna inrättades för att uppnå regionalt accepterade och förankrade nivåer på stora rovdjur med ansvar avseende rovdjursantalet i sitt län, och nu behöver det totala rovdjurstryckets påverkan på människors verksamhet, tamdjur och övrigt vilt tas på största allvar.

Under 2024 genomfördes licensjakter på alla stora rovdjur. Totalt fälldes 687 stora rovdjur av varg, lo, björn och järv vid licensjakt, vilket är 80% av döda stora rovdjur enligt Rovbase för 2024. Några fler dödsorsaker som anges i Rovbase är 82 kostsamma beslutade skyddsjakter, 15 rovdjur som fällts vid försvar av tamdjur med hjälp av § 28 och 49 dödade på väg eller järnväg samt 1 björn i nödvärn. Totalt anges 865 döda stora rovdjur i Rovbase 2024 men inget illegalt dödad stor rovdjur. Trots detta lyfts i debatt att illegalt dödande av stora rovdjur är betydande. Under 2024 har JRFs vetenskapliga granskningsråd offentliggjort sin första rapport. Den granskade Grimsöforskarnas rapporter kring vargförvaltning och synliggjorde att de rapporterna inte har följt grundläggande vetenskapliga metoder som stöd för sina slutsatser. Ändå har deras slutsatser fått ligga till grund för samhällets vargförvaltning. JRFs har under lång tid ifrågasatt att illegal jakt skulle finnas i den omfattning som Grimsöforskarna påstår. Det finns andra uppenbara orsaker till att varg försvinner, som att vargar dödar vargar, vargar drunknar, och att vargar skadas dödligt av bytesdjur. Att illegal jakt finns ifrågasätter inte JRF, men att forskarna ensidigt fokuserar på illegal jakt utan bevis, är dåligt utfört akademiskt hantverk.

Regeringens begärda uppdatering av "tumreglerna" vid skyddsjaktsbeslut, som togs fram av Viltskadecenter 2006 (18 år tidigare och med en 1/3 av antal vargar) redovisades och JRF konstaterade att behovet av förenklade regler är stort. JRF krävde att skyddsjakt ska beviljas omgående efter första angreppet av stort rovdjur, beviljas i 3 veckor och omfatta rovdjur av den art som gjort angreppet inom 1 km från angreppet. JRF begärde även att § 28 utvecklas så att vid pågående angrepp ska förföljande av angripande rovdjur kunna genomföras omgående, då riktas insats mot individ som har oönskat beteende och som behöver omgående tas bort. JRF avstyrkte det provocerande förslaget att hund måste ha burit skyddsväst för att skyddsjakt ska beviljas.

I regeringens arbete med att sänka vargstammen mot 170 vargar kom expertutlåtande under våren som visar att det är möjligt att göra, med fortsatt invandring av östliga vargar och Naturvårdsverket arbete inriktades på att leverera referensvärde på 170 vargar i juni 2025 till EU. Sverige har gynnsam bevarandestatus på alla stora rovdjur och förvaltningen behöver skifta fokus, från uppförökning, till att säkra att människor, tamdjur och övrigt vilt kan samexistera med de snabbt uppförökade stammarna av stora rovdjur. JRF har drivit på för att licensjakt ska genomföras på alla stora rovdjur, vilket som skedde under 2024, dock med lägre antal licenser jämfört med 2023 på björn och lo. Genom att licensjakt även beviljas på järv, har JRFs arbete nått framgång avseende licensjakter, däremot behöver överklagandemöjligheter förändras och rätt att begära ökad licensjakt tillåtas. Vi väntar nu på att JRFs begäran att örn ska ingå i arter som vi får skydda tamdjur från enligt § 28 införs i jaktförordningen, så ytterligare steg tas i rätt att skydda egendom. Även örn har återfått förindustriell utbredning och antal, och antalet attacker mot tamdjursungar, som lamm och renkalv, och hundar ökar.

Även vattenlevande djur ökar framgångsrikt, bävern har sedan länge bevisat det och nu sällar sig även uttern till djur som lämnar hotlistor. Sälarna har ökat så mycket i antal och tillsammans med skarv, konsumeras så mycket fisk att fiskbestånd försämrats kraftigt. Om än osäkra data, så anges det årliga uttaget av abborre och sik vara högre från säl och skarv än fiske gjort av människa. Både vikare, gråsäl och knubbsäl bedöms ha gynnsam bevarandestatus och behov av ökad avskjutning är tydligt, då till exempel gråsäl blivit magrare. Ändå sänktes tilldelning 2024 på grund av att myndigheten HAV verkar finna det bättre att säl svälter ihjäl än att jakt sker. Storskarven har också nästan fördubblats på 12 år till ca 75 000 bon och samhällsinsatser görs för att skydda viktiga lekplatser för fisk mot skarv.

Renmarkskommitten, som hade i uppdrag att utreda den svåra frågan om rätt till jakt och fiske i rennäringens året-runt marker, lämnade delbetänkande under våren 2024 som under arbetets gång orsakat uppblossande konflikter. Förslagen i betänkandet riskerar att urholka äganderätten och minska tillgången till jakt, särskilt på sikt genom att utredningens slutsatser kan gälla överallt där renskötsel bedrivs och inte bara på statens mark där renskötsel bedrivs året runt. Det innebär att ca 50 % av Sverige yta berörs. JRF avstyrkte alla förslag och krävde att direktivet till det fortsatta arbetet utvecklas (där bland annat nuvarande dubbelregistrering av älgjakt på privata markägares mark ingick). JRF anser att staten ska lösa in samebyarnas jakt- och fiskerätt samt säkerställa att alla lokalt får likvärdig rätt till jakt och fiske och att alla svenskar ska kunna jaga och fiska på statens mark i renskötselns året-runt marker. På så sätt skapas likvärdighet med renskötseln i Finland, där ingen jakträtt ingår. Senare under året beslöt regeringen att avsluta Renmarkskommitténs arbete och framöver besluta om ny utredning, något som JRF välkomnade.

Vapen är grundläggande hjälpmedel vid jakt och viltvård. Samhället är noga med att enbart laglydiga och friska människor har rätt till vapen. Tyvärr är även vapen något som kriminella nyttjar frekvent, men det är klart att legala vapen inte nyttjas i det skjutvapenvåld som skakar samhället. Vapenutredningen fick utvecklat uppdrag av Tidöregeringen att komma med förslag på åtgärder för att underlätta och minska byråkratin för vapenägare. En av de grundläggande förutsättningarna för utredningen var att förenkla och öka möjligheterna för jägare och skyttar att bedriva jakt och skytte. Det motiverades med att jakt och skytte är samhällsnyttiga funktioner och att behovet av utökad jakt och skytte är stort. Stora förhoppningar fanns på utredningen men tyvärr blev de inte uppfyllda och JRF (med övriga skyttesverige) fann att utredningens mångsidiga betänkande inte lyckats med sitt uppdrag att förenkla och minska byråkrati. Vid träff med justitieminister Gunnar Strömmer tillsammans med delar av skyttesverige angående vapenutredningens betänkande lyfte

JRF att antalet vapen som varje jägare ska kunna ha, d.v.s. vapengarderoben, behöver utökas, att reglerna för förvaring på annan plats än hemmet behöver förenklas och Sverige behöver acceptera EU:s vapenpass vid inresa av utländska jägare/skyttar. JRF lämnade sedan ett ingående remiss-svar där vi lyfte fram förbundets uppfattning samt kraftigt vände oss emot att utredaren ansåg att det fanns "läckagerisk" från legala vapenägare till kriminell sektor som motiv, trots att det är uppenbart att det inte sker.

Sammanfattningsvis fördes fram att JRF inte ser att utredaren lyckats med uppdraget. Regeringen bereder nu ärendet och genom det bestialiska vansinnesdådet i Örebro är kommande lagrådsremiss troligen påverkad av politiskt behov av att visa handlingskraft.

Under 2024 har även hjälpmedel till jakt som nattsikten, belysning, ytterligare hjälpmedel och andra åtgärder varit på remiss. Utifrån att JRF vill förenkla jakten för jägaren, ser JRF förenklingar som kan göras, utifrån krångel med att hjälpmedel endast får nyttjas för vildsvin. Det vore bra att få fälla annat nattlovligt vilt med hjälpmedel som får nyttjas för vildsvin och att "nattsikten" även får nyttjas i dagsljus, då det inte ger särskilda fördelar.

Många fler ärenden för jakt och viltvård har arbetats med under året genom allt gott arbete som uträttas av medarbetare och förtroendevalda. Förändringar i omvärlden sker snabbt och vårt JRF har säker kurs och seglar klokt i förändringens vindar med Ansvar, Frivillighet och Samarbete samt med förenkling för jägarna i sikte! Nu pågår ett spännande år, där förändrings-vindar kan ge betydande utveckling. Ett är större nationell beslutsmakt över vargförvaltningen, annat är förslag på viltmyndighet och ny jaktlag samt införande av EU förordning för att restaurera naturen – JRFs arbete fortsätter, för bästa beslut fattas lokalt för både vilt och natur med frivillighet, ansvar och samarbete!

/ Solveig Larsson, förbundsordförande

Organisation

Jägarnas Riksförbund är en ideell förening och medlemsorganisation för Sveriges jägare. Vårt högsta beslutande organ är förbundsårsstämman. Vi har ca 32 000 medlemmar och bedriver verksamhet i ca 95 anslutna avdelningar spridda inom 20 distrikt. Verksamheten bygger på engagemang från medlemmarna och genomförandet av den operativa verksamheten sker dels hos förbundsstyrelsen, förbundskansliet (central verksamhet), i distrikten (regional verksamhet), samt i avdelningarna (lokal verksamhet).

Vårt uppdrag är att företräda våra medlemmar och bevaka jaktens och viltvårdens intressen. Vi arbetar för ett ändamålsenlig och tydligt regelverk som berör jakträtt och jaktutövning.

Våra huvudsakliga mål är att genom information och utbildning skapa en bred förståelse för det arv som den svenska jakttraditionen, vården av vår natur och våra vilttillgångar är att ge jägarna de bästa möjligheterna och förutsättningarna för att kunna jaga.

JRF är även medlem i och deltar i en rad olika nätverk och organisationer, som till exempel Nationella rovdjursrådet, Nationella klövviltsrådet, Storfågelforum och Nationella Viltolycksrådet. JRF har även representanter i Länsstyrelsernas viltförvaltningsdelegationer och älgförvaltningsgrupper (ÄFG).

STYRNING

Alla medlemmar är medlemmar i Jägarnas Riksförbund och fördelas mellan avdelningarna baserat på bostadsort eller eget val. De gör sina röster hörda genom att delta med sin röst på avdelningsårsstämorna. De kan även föra dialog direkt med sina förtroendevalda i avdelningarna.

AVDELNINGAR

Varje ansluten avdelning (som är en egen förening) har en styrelse och en valberedning som väljs av medlemmarna på avdelningsårsstämman. Avdelningsstyrelsen bedriver verksamhet lokalt som bygger på riksförbundets stadgar och den av årsstämman fastställda verksamhetsplanen.

DISTRIKT

Förbundets 20 distrikt utgörs geografiskt av Sveriges län, och är uppdelade i tre regioner (syd, mellan och norr) där merparten har avdelningar knutna till sig. Varje distrikt har en styrelse och en valberedning som väljs av ombud från distriktets tillhörande avdelningar på distriktsårsstämman.

Distriktsstyrelsen driver bland annat frågor på regional nivå (exempelvis mot Läns-

styrelsen) och agerar stöd åt avdelningarna som mellanhand mellan avdelningar och förbundet. På distriktsårsstämmorna väljs ombud till förbundsårsstämman.

FÖRBUNDSÅRSSTÄMMA

Högsta beslutande organ är förbundsårsstämman. Förbundsårsstämman utgörs av distriktsombud. Förbundsårsstämman tar ställning innan beslut fattas i organisationens verksamhet som är av principiell betydelse eller av annan större vikt. Förbundsårsstämman fastställer årsredovisningen samt beslutar om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter. Stämman utser ledamöterna till förbundsstyrelsen och fastställer deras arvoden.

FÖRBUNDSSTYRELSE OCH VERSTÄLLANDE UTSKOTT

Förbundsstyrelsen ansvarar för att förbundets vision och strategiska inriktningar genomsyrar hela organisationen. Förbundsstyrelsen ansvarar även för att utse generalsekreterare, fastställer övergripande budget, strategier, policyer och målsättningar.

Styrelsens verkställande utskott består av förbundsordförande, vice förbundsordförande samt ytterligare en styrelseleda-

mot som förbundsstyrelsen utser inom sig. Verkställande utskott handlägger förbundets löpande administration och personalfrågor samt vad styrelsen i övrigt uppdrar till utskottet.

FÖRBUNDSKANSLI

Förbundskansliet har en stödjande och sammanhållande funktion till avdelningar, distrikt samt förbundsstyrelse. Kansliet har även ansvar för styrning och uppföljning av verksamheten utifrån förbundsårsstämmans och förbundsstyrelsens uppdrag.

Generalsekreteraren ansvarar för att leda förbundskansliets verksamhet samt svarar för all rapportering. Planering, styrning och uppföljning av kansliverksamheten sker utifrån den av generalsekreteraren fastställda organisationen, med tydlig delegering av ansvar och befogenheter.

FINANSIERING

Verksamheten finansieras främst genom medlemsavgifter, bidrag från viltvårdsfonden, annonsintäkter (Jakt & Jägare) samt försäljning av utbildningsmaterial.

Jakt & viltvård

Jakt & viltvård besitter den expertis som förbundet behöver inom jaktliga, politiska och juridiska frågor. Inom ramen för avdelningens arbete finns kunskap som bidrar till viltförvaltningen genom att delge underlag och kunskap till myndigheter och politiker. Inom avdelningen finns även förbundets utbildnings- och jägarexamensverksamhet som bidrar till att skapa nya jägare och fortbilda befintliga jägare. Inom avdelningen finns också stöd för medlemmar i juridiska frågor såväl som stöd för den breda allmänheten som har frågor om jakt och vilt.

Avdelningen skapar medlemsnytta, dels genom att bedriva utbildningar, hålla föreläsningar och skapa mervärden för medlemmarna genom kunskapen och genom att påverka förutsättningarna för svenska jägare att utföra jakten på ett enkelt vis.

Myndighetsrelaterat arbete

Remissvar och skrivelser

Jägarnas Riksförbund bistår myndigheter, politiker och medlemmar med underlag och kunskap så att beslut som fattas är välförankrade och syftar till att skapa enklare och bättre jakt för jägarna. Det är en av förbundets mest grundläggande uppgifter och för att säkerställa detta finns tjänstemän med specialkompetenser inom särskilda områden. Det ställs höga krav på förbundet att vara kunniga och ha en åsikt i vitt skilda ämnen och under ett år hanterar förbundet frågor inom ramen för olika departement och myndigheters verksamhet. Tillsammans med att det normaliserats att remisser ofta har väldigt kort svarstid ställer det höga krav på förbundets tjänstemän att ha ett brett kunnande och snabbt kunna sätta sig in i olika typer av frågor. Nedan följer en redovisning av de remissvar som förbundet skickat in under år 2024.

► Svar till Naturvårdsverket angående upphävande av protokoll 9-99 – Naturvårdsverket

Protokoll 9-99 har länge reglerat hur jägare från andra länder har kunnat omvandla sina länders motsvarighet till den svenska jägarexamen till en svensk jägarexamen och därmed kunnat söka vapenlicens för jaktvapen. Främst har detta påverkat jägare från andra nordiska länder men även andra medborgare har kunnat nyttja undantaget. Naturvårdsverket ansåg att någon förändring inte skulle genomföras och det system som fungerat under många år inom ramen för protokoll 9-99 skulle fortsätta gälla.

► Ändring i FAP 551-3 – Polismyndigheten

Polismyndigheten avsåg stryka delar av den föreskrift som avsåg "allmänna råd" vilket är icke-juridiska råd där myndigheten har tolkat delar av sin egen föreskrift. JRF var kritiska till användandet av allmänna råd men ansåg ändå inte att en strykning av dessa var lämpligt då ett alternativ till de allmänna råden inte presenterades. Istället avsåg polismyndigheten att ta fram ett internt styrdokument och JRF påpekade att ett sådant förfarande inte skapar transparens och förutsägbarhet för medborgarna.

► Remissvar och uppdaterade kriterier för skydds jakt – Naturvårdsverket

JRF:s grundinställning är att regler och kriterier för skydds jakt måste ses över ofta för att anpassas till de nya förutsättningar som råder i takt med att rovdjurspopulationerna ökar. JRF hade därför ingående synpunkter kring de nya kriterierna och angav bland annat att krav på rovdjursavvisande stängsel inte ska finnas, att kriterier måste vara likartade över hela landet, att särskilda krav på skyddsväst för jakthundar inte ska finnas och att möjligheterna till skydds jakt enligt Jaktförordningen §28 måste utökas.

► Remiss om bedömning av miljötillstånd - HAV

JRF påpekade att när miljötillståndet i Östersjön analyseras kan inte hänsyn enbart tas till olika arter och dess påverkan på varandra utan även mänsklig påverkan måste tas i beaktning. Till exempel kan en aktiv reglering av säl- eller skarvpopulationerna bidra till att återställa balans i vissa fiskpopulationer. Även för andra arter, till exempel ejder, kan jakt efter predatorer användas som ett redskap för att öka populationen.

► Remiss av föreskrifter HVFMS 2012:18 – HAV

JRF hade inga synpunkter avseende dokumentet.

► Synpunkter inför beslut om licens- och skydds jakt efter sälar – Naturvårdsverket

JRF var mycket kritiska till sänkning av kvoterna för jakt och även att jakttiderna kortats från tidigare år. Jakttiderna måste vara långa och framför allt medge jakt under den årstid när jakten är som enklast. Vidare måste jakt tillåtas även inom skyddade områden och förbudet mot handel med sälprodukter måste hävas för att möjliggöra den jakt som är ett måste för att återställa balansen i Östersjön.

► Svar till Naturvårdsverket angående mörkersikten – Naturvårdsverket

JRF belyste fördelarna med mörkersikten av olika typ och vilka möjligheter det medför för att beskatta vildsvinspopulationen året runt. JRF belyste också behovet av att tillåta mörker- ►

sikten vid jakt efter andra arter än just vildsvin eftersom det inte finns några rimliga skäl att jakt ska få bedrivas under mörker utan att en bra och tillgänglig teknik får användas.

► **Remissvar Renmarkutredningens delbetänkande – Regeringskansliet**

JRF avvisade samtliga av utredningen dragna slutsatser och ansåg att staten borde exproprieras samebyarnas jakt- och fiskerätt och att personer med stark anknytning (till exempel fast boende och renskötselutövare) erhåller likvärdig möjlighet till jakt och fiske på statens mark på område där renskötsel bedrivs året runt och att svenskar i övrigt även fortsättningsvis har möjlighet att jaga och fiska i området. JRF begärde att en ny utredning med utvecklade direktiv skulle beslutas.

► **Remissvar ändrade föreskrifter Jordbruksverket – Jordbruksverket**

JRF hade inga synpunkter på remissen.

► **Remissvar till PTS om undantag – PTS**

JRF hade inget att erinra.

► **Remissvar hantering av explosiva varor – MSB**

JRF belyste vikten av att det även i framtida regelverk tydligt uttrycks att en person får inneha högst 5 kg krut och tändhattar för handladdning av ammunition för eget bruk till varje vapen som denne innehar. Såsom formuleringen av det nya regelverket var kan det tolkas som att gränsen är 5 kg krut och tändhattar per jägare vilket alltså är en inskränkning gentemot tidigare regelverk. Förändringen är heller inte belyst i konsekvensanalysen vilket JRF påpekar eftersom det riskerar att få långtgående följder för svenska jägare och skyttar.

► **Remissvar vattenlevande invasiva främmande arter – HAV**

I remissen beskrevs en situation där enskilda fastighetsägare kan bli ansvariga för att bekämpa vattenlevande invasiva främmande arter. JRF vände sig mot det förslaget eftersom kostnaderna för den enskilda personen kan bli väldigt stora då vissa sådana arter är mycket svåra att bekämpa.

► **Remissvar angående användning av drönare vid vildsvinsjakt – Regeringskansliet**

JRF ställde sig bakom förslaget att använda drönare för att

söka efter vildsvin vid jakt i växande gröda samt att skyddsjakt på vildsvin ska kunna ske inom ett avstånd från 200 meter från växande gröda.

► **Svar till Naturvårdsverket på uppföljande fråga om protokoll 9-99 – Naturvårdsverket**

JRF anser inte att Naturvårdsverket ska kunna bevilja tillstånd för andra nordiska medborgare i "enskilda" fall då begreppet är otydligt utan föreslår att det i stället ska kunna beviljas tillstånd i "specifika" fall och att det då också gör en tydlig specifikation på vad som krävs för att tillstånd till vapenlicens ska beviljas trots avsaknad av svensk jägarexamen.

► **Remissvar vapenutredning – Regeringskansliet**

JRF svarade på remissen med en hög detaljrikedom och lämnade ingående kommentarer kring många förslag. I sammanfattningen lyfte JRF fram de fem viktigaste områdena för förbundet och de var: vapengarderobens storlek, tidsbegränsade tillstånd för enhandsvapen, uttrycket "synnerliga skäl" för enhandsvapen för jakt, införande av EU:s skjutvapenpass och förvaring av vapen på annan plats än folkbokföringsadressen. JRF vände sig också kraftigt emot utredningens beskrivning av den så kallade "läckageteorin" där vapen påstås läcka från legala användare till kriminella och att det därmed finns skäl att ha en väldigt strikt vapenlagstiftning.

► **Remissvar synpunkter på Remiss Kontrollwiki – Livsmedelsverket**

JRF lyfter fram att texten på många ställen kan förenklas eller förtydligas då den är byråkratisk och svårförståelig. JRF lämnar också konkreta förslag på ställen där texten på ett bättre sätt kan anpassas till målgruppen.

► **Remissvar rapport om hur Sverige genomför Århuskonventionen - Regeringskansliet**

JRF lämnade synpunkter på rapporten och belyste vissa felaktigheter eller tveksamheter kring rapporteringen som Sverige utför. Bland annat finns problem med användandet av Viltdata och det belyses inte i tillräcklig utsträckning att en stor del av den viltforskning som bedrivs i Sverige sker genom jaktkortspengar och inte genom statliga bidrag eller skattefinansierad forskning. JRF lyfte också att det är ett problem med överklagandeprocesser inom till exempel rovdjursjakt och att det är en följd av Århuskonventionen.

Deltagande i myndighetsorganiserade råd eller forum

Jägarnas Riksförbunds deltagande i myndighetsorganiserade råd kan delas in i två nivåer, nationellt och regionalt. Nationellt representeras förbundet normalt av antingen tjänstemän vid förbundskansliet eller ledamöter ur förbundsstyrelsen och regionalt representeras förbundet normalt av representanter ur distriktsstyrelserna eller andra förtroendevalda eller intresserade med koppling till distrikten.

De råd och samverkansforum som förbundet deltar i på nationell nivå är:

► Rovdjursrådet – Naturvårdsverket

Inom ramen för rovdjursrådet diskuteras och informeras deltagarna om vad som sker inom förvaltningen av de stora rovdjuren. Inga formella beslut fattas inom ramarna för rådet utan det är ett forum för information till och från beslutande myndigheter. JRF representerades år 2024 av förbundsordföranden.

► Klövviltsrådet – Naturvårdsverket

Inom klövviltsrådet förs diskussioner och dialog kring förvaltningen av klövviltet. Inga formella beslut fattas inom rådet utan det fungerar som en plats för informationsutbyte och dialog mellan myndigheter och andra intressenter. JRF representerades år 2024 av förbundsordföranden.

► Storfågelforum – Naturvårdsverket

De stora, betande, fåglarna har ökat kraftigt och skapar stora konflikter främst inom jordbruket. Naturvårdsverket har därför satt ihop ett diskussionsforum där kunskap och åsikter kan delas mellan myndigheter och andra intressenter. Storfågelforum har under år 2024 inte haft några möten men det har aviserats att forumet ska återuppta sitt arbete under år 2025.

► Nationella viltolycksrådet – Polisen

Nationella viltolycksrådet (NVR) är ett forum för samverkan mellan myndigheter och intresseorganisationer gällande viltolycksfrågor. Jägarnas Riksförbund har en viktig roll inom NVR genom att bidra både med vår kompetens i det strategiska nationella arbetet men också genom att våra medlemmar ställer upp och utför trafikeftersök av skadat vilt året runt, dygnet runt.

JRF:s arbete inom NVR räddar människoliv, förkortar lidandet för skadat vilt, ser till att jakträttshavare eller markägare får chansen att tillgodogöra sig kött från påkört vilt och hjälper samhället att spara stora pengar som fler viltolyckor skulle ha kostat.

2024 hanterade NVR 77 003 viltolyckor på väg och järnväg. JRF representerades år 2024 av en tjänsteman på nationell nivå och i olika omfattning av distriktsrepresentanter på regional nivå i den mån regionala råd hållits. Förutom JRF:s administrativa och strategiska arbete så representeras vi också av uppskattningsvis 400 medlemmar ute på fältet i den praktiska eftersöksverksamheten.

► Referensgruppen för länsstyrelsernas IT-portal Älgdata – länsstyrelserna

Arbetet med länsstyrelsernas digitala rapporteringssystem för avskjutning av älgar, Älgdata, har pågått under många år. Även efter att Älgdata lanserats har referensgruppen fortsatt mötas för att lösa utvecklingsbehov och utvärdera verktyget. JRF representerades år 2024 av en tjänsteman.

► Arbetsgrupp för utveckling av jägarexamen – Naturvårdsverket

Sedan det digitala teoriprovet lanserades har en arbetsgrupp haft återkommande möten för att diskutera uppkomna situationer och lösa frågor löpande. Gruppen sammanträder regelbundet för att diskutera olika uppkomna frågor som rör både de teoretiska och praktiska delarna av jägarexamen. I gruppen har förbundet år 2024 varit representerade av en tjänsteman.

► Utredning för tillsättande av ny viltmyndighet – statlig utredning

En utredning har pågått under året i syfte att utreda tillsättande av en ny viltmyndighet. Arbetet initierades under 2023 och fortsätter under 2025. JRF representerades under år 2024 av förbundsordföranden som expert.

► Utredning för en ny jaktlagstiftning – statlig utredning

En utredning har tillsatts under året för att utreda och föreslå en ny och modern jaktlagstiftning. Arbetet har inletts under 2024 och kommer fortsätta under 2025. JRF representerades under år 2024 av förbundsordföranden som expert.

► Jakttidsberedning – Naturvårdsverket

Under slutet av 2024 inleddes arbetet med att se över jakt-tiderna enligt det beslut som fattades tidigare där de ska ses över vart sjätte år. Arbetsgruppen hade ett uppstartsmöte i slutet av 2024 för att planera arbetet som kommer ta praktisk fart under 2025. JRF representerades under år 2024 av en tjänsteman.

► Referensgrupp forskningsprogram vilt – SLU

Inom referensgruppen diskuteras de forskningsansökningar som inkommer och gruppen bereds möjlighet att yttra sig över ansökningarna innan de beslutas.

► Samverkan om förebyggande och förberedande arbete om ASF samt grupp för att hantera utbrottet av ASF – Jordbruksverket

Två olika grupper med liknande sammansättning som träffats regelbundet under året. I den ena gruppen dryftas mer principiella frågor som är av relevans för att förebygga att ASF kommer till Sverige och förbereda för arbetet om så sker och den andra gruppen sammanträdde under tiden som Sverige var smittat av ASF. Där samordnades arbete och mycket fokus lades på att alla parter hade relevant och samstämmig information så att inga oklarheter skulle förekomma i information till medborgare och samordnade kommunikationen kring utbrottet.

Hearingar och myndighetsanordnade möten

En förändring inom statsförvaltningen har skett genom att antalet större myndighetsanordnade möten, så kallade hearingar, har minskat successivt och nästan upphört. I stället kallas till mindre och mer informella möten som mer har formen av arbetsmöten där färre parter träffas och diskuterar mer detaljerade sakfrågor. Till exempel har sådana möten hållits inom ramen för vapenutredningen och i samverkanssyfte från Polismyndigheten samt löpande för att diskutera specifika detaljfrågor inom till exempel Naturvårdsverkets arbete, till exempel ett informationsmöte om referensvärdet för vargpopulationen.

Under året har också förbundet, genom både tjänstemän och förtroendevalda, besökt större konferenser och andra arrangemang där sakfrågor och ny kunskap diskuteras. Till exempel har det varit en Viltkonferens anordnad av Naturvårdsverket och en konferens kallad "Sveriges vildnad".

Samverkansarbete

Nationellt

På nationell nivå samverkas brett med olika intressenter i jaktsfären. Till exempel sker samverkansmöten löpande med de olika skogsbolagen och en omfattande samverkan har skett med Sveaskog och Holmen för att erbjuda jakttillfällen för nyblivna jägare. Vidare sker samverkansmöten vid behov med

andra intresseorganisationer löpande i olika sakfrågor samt för att diskutera politiska ställningstaganden eller gemensamma ställningstaganden. Ett sådant exempel gäller ett EU-förslag om förändringar för regelverk för hållande och transport av hundar där Svenska Kennelklubben utsetts att bistå Jordbruksverket och JRF då samverkat med Svenska Kennelklubben för att säkerställa att jägarnas behov uppfylls.

Internationellt

Förbundet är en aktiv part inom NJS (Nordisk Jägarsamvirke) och driver där tillsammans med intresseorganisationer inom de andra nordiska länderna frågor som är specifika för den jakt som bedrivs i Sverige och Norden. Arbetet sker främst gentemot EU:s olika delar. Arbetet inom NJS inriktades mot slutet av 2024 på planering för att avsluta samverkansformen men något beslut fattades inte i frågan under verksamhetsåret.

Jakt och viltvård

Klövsvilt

Under 2024 har tonläget bitvis varit väldigt högt gällande älgjakten. På många ställen har älgpopulationen minskat kraftigt under många år och teorierna kring varför varierar. Det tycks samtidigt som att skogsskadorna minskar i samma utsträckning varför användandet av ÄBIN, en metod för att mäta skador, har ifrågasatts kraftigt från olika håll som ett riktmärke att använda sig av i förvaltningen. Under året har dock en positiv trend för älgpopulationen kunnat skönjas på många håll och rapporter från såväl jägare som forskare tycks visa på en lite uppåtgående trend för populationen. Något som också styrks av att avskjutningen steg med drygt 10% till 56 631 älgar och att älgobsen indikerar en viss ökning av populationen på nationell nivå, men en stor lokal variation märks fortfarande.

I september, ungefär ett år efter att smittan först upptäcktes, friskförklarades Sverige som nation från Afrikansk svinpest (ASF). Utifrån ett internationellt perspektiv är det en stor framgång då inget annat land har lyckats friskförklaras så snabbt. Under början av 2024 var arbetet med ASF något som tog mycket tid i anspråk då behovet av kunskap och kunskapsförmedling var oerhört stort. Det fanns ett stort medialt intresse och mycket oro hos både jägare, medlemmar och den breda allmänheten. Arbetet utfördes både på nationell nivå, genom en tjänsteman som hade en helhetsbild över situationen, och på regional nivå genom dialog med berörda distrikt.

Under arbetet med ASF uppmärksammade JRF myndigheterna på att vi redan tidigare slagit larm om att det finns behov av att stärka arbetet med avfallsanläggningar och därigenom säkerställa att vildsvin inte kan tillgodogöra sig avfallet och därigenom utsättas för smittorisk. Det är inte möjligt att fastställa hur ASF spreds till Sverige men det finns tydliga indikationer på att det kan ha skett just genom en oskyddad avfallsanläggning i det område där smittan först hittades.

Under år 2024 kan vi tyvärr konstatera att inga vidare åtgärder har tagits för att stängs in avfallsanläggningar varför risken för ett nytt angrepp därigenom fortfarande finns.

Efter flera år med nedgång av vildsvinspopulationen visade viltolyckorna för 2024, en av de indikatorer som kan användas för att se trender inom populationer, att vildsvinsstammen tycks öka. Antalet viltolyckor med vildsvin ökade med ungefär 50 % och eftersom inga andra rimliga förklaringar finns är det rimligt att anta att det beror på en ökning av populationen. Störst tycks ökningen vara i västra och södra Sverige, sett till viltolycksstatistiken. Ökningen kan bero på en god föryngring men det är också sannolikt att antalet fällda vildsvin, som under de senaste åren minskat, också påverkar populationens utveckling.

I vissa län har det utvecklats en praxis att besluta om generella skyddsjaktbeslut efter dovhjort. Besluten är väldigt generella, gäller stora områden (i vissa fall hela län) och omfattar stora mängder djur (i vissa fall tusentals). Det är ett stort misslyckande för viltförvaltningen som helhet när den typen av skyddsjaktbeslut behöver fattas samtidigt som det inte är hållbart att länsstyrelserna fattar enskilda beslut i varje fall. För dovhjort, som är en art som jagas under en lång allmän jakttid, finns goda förutsättningar för markägare att bedriva sådan jakt att populationerna hålls på en lämplig nivå.

Stora rovdjur

Den svenska vargpopulationen för år 2023/2024 inventerades till ungefär 375 vargar. Mot bakgrund av inventeringen år 2022/2023 beslutades om licensjakt på 36 vargar varav 35 fälldes. Under året kunde nästan hela tilldelningen fyllas eftersom de revir som berördes av jakt faktiskt innehöll ungefär så många vargar som beslutet avsåg. Tidigare har ett problem varit att tilldelningen inte kunnat fällas eftersom det inte funnits tillräckligt med varg i de revir som jagats.

Inventeringen av lodjur för år 2023/2024 visade på knappt 1300 lodjur i landet. Det är dock stora osäkerheter med den siffran vilket uttrycks genom ett konfidensintervall och osäkerheten präglas även fortsättningsvis av en svår inventeringsmetodik. Under lodjursjakten 2024 fick det fällas 143 lodjur varav 138 fälldes och 1 avräknades som en följd av en påskjutning. Av de fällda lodjurena var 108 vuxna och sammantaget var lodjurena i god kondition utan omfattande skador eller sjukdomar. Tilldelningen i södra Sverige skilde mycket jämfört med föregående år och det är inte sannolikt att tro att det speglar den faktiska populationen utan snarare visar på osäkerheten i inventeringsresultaten.

Vid licensjakten efter björn fick 486 björnar fällas och totalt fälldes 488 björnar. Överskjutningen var en följd av att tilldelningen i vissa områden är lägre än tillgången och det finns numera många duktiga jägare som leder till att björnarna ►

Fällda rovdjur år 2024

Varg

35 vargar fälldes under licensjakten

Björn

488 björnar fälldes under licensjakten

Lodjur

138 lodjur fälldes under licensjakten

Järv

25 järvar fälldes under licensjakten

snabbt fälls. I Norrbotten har det återigen aktualiserats att det fälls fler björnar under skyddsjakt än under licensjakt vilket lett till att populationen lokalt, de facto, förvaltas genom en reaktiv skyddsjakt istället för en proaktiv licensjakt. 2024/2025 tilldelades en nationell kvot på 750 gråsälar att fällas i Östersjön, vilket är en sänkning från 1500 sälar året innan. Jakten omgärdas fortfarande till viss del av krångliga regler för provtagning och allt för stora områden i skärgården är skyddade från jakt. Som en följd av den sänkta tilldelningen fylldes kvoten redan i september. JRF begärde då en utökad jakt men fick se begäran nekad. Jakten efter knubb- och vikaresäl enligt nationella skyddsjaktbeslut har förändrats till att numera endast omfatta enskilda skyddsjaktbeslut vilket gör det svårare att få en överblick över tilldelning och antal fällda djur.

Under året fick det licensjagade järven i Jämtlands län. Totalt beslutades det om jakt efter 25 järvar och samtliga fälldes under licensjakten.

Eftersom kvoten av gråsälar sänktes kraftigt fylldes också kvoten redan under sensommaren. Det fick JRF att i en hemställan till Naturvårdsverket begära en utökad kvot om 500 gråsälar, en hemställan som besvarades nekande från Naturvårdsverket och någon ytterligare tilldelning blev alltså inte aktuell.

Under året har ett viktigt arbete skett inom EU för att få vargens skyddsstatus sänkt i Bernkonventionen. Ett beslut om det fattades vid ett möte i slutet av 2024 och under 2025 kommer arbetet med att få vargen nedklassad även i EU:s art och habitatdirektiv vilket är det som kommer få en direkt påverkan på möjligheterna att bedriva licens- och skyddsjakt på varg. Ett regeringsuppdrag mynnade ut i att två olika forskargrupper har presenterat två förslag på vargpopulationens storlek enligt olika givna förutsättningar. Sammanfattningsvis finns utrymme för politiker och myndigheter att nyttja dessa uträkningar för att sänka vargpopulationen, givet viss invandring. Det är också tydligt att den situation med inavel som råder inte är unik

för svenska vargar utan råder för de flesta arter som minskar i populationsstorlek, utan att de för den delen hotas av det. Ytterligare ett regeringsuppdrag beslutades under året som uppdrar åt Naturvårdsverket att ta fram en plan för hur Sverige ska kunna sänka vargstammen till den beslutade miniminivån, med inriktning på den lägre nivån om 170 vargar.

JRF skickade en hemställan till Regeringen och begärde att ändringar skulle ske i Jaktförordningen som skulle medföra att skyddsjakt på varg ska kunna meddelas enklare än förut. JRF föreslog att beslut om skyddsjakt skulle kunna fattas efter ett angrepp i stället för som nu, efter flera angrepp. Vidare hemställde JRF om att beslutet ska gälla i minst 21 dagar och omfatta ett område som sträcker sig minst 1 km från angreppsplatsen.

JRF hemställde till jaktlagsutredningen att de skulle omhänderta frågan om införande av örn i Jaktförordningen § 28 i enlighet med en motion från förbundsårsstämman. Det är en stor brist att inte örn omnämns bland de arter som får skjutas med stöd av bestämmelsen och JRF anser det vara av stor vikt att örn läggs till.

Under året har den av förbundsårsstämman beslutade "Vetenskapliga granskningskommittén" varit aktiv. En omfattande granskning av den forskning som bedrivits på varg av forskare på Grimsö forskningsstation har gjorts. I fokus har varit begreppet "cryptic poaching" som betyder att det förekommer en omfattande dold illegal jakt efter varg. Enligt forskarna är den illegala jakten så omfattande att den till och med hotar vargpopulationen. JRF har, genom en vetenskaplig arbetsmetod, kunnat konstatera stora brister i Grimsöforsknarnas metodik och kan på flera punkter visa på alternativa anledningar varför vargar försvinner. JRF:s grundläggande kritik består i att det vetenskapliga underlaget är så osäkert att det inte är lämpligt av forskarna att yttra sig på ett så säkert sätt som de gör.

Vapen och bly

Under 2024 pågick vapenutredningen och utredningen skickades ut på remiss innan sommaren och besvarades i oktober. Utredningen var mycket innehållsrik vilket speglades av remissvaret. JRF valde att besvara remissen med specifika synpunkter för varje del och sedan sammanfatta vilka delar som är särskilt viktiga för förbundet. Arbetet med remissen bedrevs i nära samarbete med andra skytteorganisationer och andra intressenter för att säkerställa att inga relevanta synpunkter missades i det omfattande arbetet.

JRF valde att, i remissvaret, särskilt lyfta fem frågor av stor vikt:

Vapengarderob

JRF föreslog en jaktvapengarderob om 10 jaktvapen och därtill en pipgarderob om 10 pipor. Utöver 10 pipor ska varje jägare ha rätt att inneha andra tillbehör, till exempel slutstycken och annat som behövs för att piporna ska kunna användas.

Tidsbegränsade tillstånd (femårslicenser) för enhandsvapen

JRF föreslog att enhandsvapen för jakt ska få innehas utan tidsbegränsning, alltså att det befintliga systemet med femårslicenser skulle slopas.

Synnerliga skäl för enhandsvapen för jakt

JRF föreslog att begreppet "Synnerliga skäl" skulle strykas ur regelverket gällande enhandsvapen för jakt. Regelverket måste utformas så att en jägare som kan uppvisa ett behov av enhandsvapen ska kunna beviljas tillstånd på ett förutsägbart vis.

EU:s skjutvapenpass

JRF föreslog att EU:s skjutvapenpass ska tillåtas för såväl målskytte- som jaktvapen. I dagsläget är Sverige ett av få länder i EU som inte till fullo godkänner EU:s skjutvapenpass som en giltig handling för införsel av enstaka skjutvapen för jakt eller målskytte i Sverige.

Förvaring av vapen på annan plats än folkbokföringsadressen

JRF föreslog att det regelverk som utredaren föreslog, att detta skulle möjliggöras med en kostnadsbelagd ansökan, skulle ersättas med en kostnadsfri anmälningsplikt.

Utöver de detaljerade kommentarer som JRF lämnade på utredningen och dessa fem huvudståndpunkter valde JRF att särskilt lyfta det som kommit att betecknas som "läckage-teorin", alltså att legala vapen läcker ut och hamnar i felaktiga händer. Det finns inga belägg för denna teori som ändå används av utredaren som ett skäl att inte föreslå lättnader, eller i vissa fall föreslå begränsningar, vilket JRF tycker är viktigt att protestera emot.

Skytte

JRF:s skytteverksamhet bedrivs inom avdelningar och distrikt, på de skjutbanor som är knutna till dessa. Från centralt håll bidrar förbundet med samordnande verksamhet, organisation av förbundets Riksmästerskap i skytte samt frågor på nationell nivå som är av intresse för skyttet. Centralt tillhandahåller också förbundet reglementen för skytte som föreningarna har att luta sig emot i verksamheten. Kansliet kan också delta vid enskilda skyttedagar samt genomföra utbildningar på skjutbanorna vid behov, något som kansliet uppmuntrar till då sådana aktiviteter brukar vara uppskattade av medlemmarna.

Efter flera år med få besiktningar av skjutbanor började arbetet ta fart under 2024 och ska intensifieras framöver. Banorna besiktas för att vara godkända för jägarexamensskytte. I samband med en besiktning kontrolleras alla de delar som är relevanta för jägarexamen utifrån handboken och om det finns större avvikelser behöver banan komma med en plan och ett förslag på hur detta ska lösas. Självklart är kansliet behjälpliga i att ta fram förslag om så behövs. Det är inte förbundet som godkänner en bana för provtagning utan det är Naturvårdsverket som beslutar om regelverket och alla banor är skyldiga att känna till och följa det, den besiktning som sker från kansliet är alltså ett stöd för att säkerställa att banorna uppfyller de krav som Naturvårdsverket ställer.

I samband med skjutbanebesiktningar eller andra besök på skjutbanor är ofta intresset stort för att få fler utbildade skjutledare. Under året har flera skjutledarutbildningar hållits och de är oftast väldigt uppskattade av banans funktionärer som lär sig mer om hur man på ett pedagogiskt vis lär jägare bli bättre jaktskyttar.

Efter ett förslag från förbundsårsstämman 2024 beslutade förbundet att revidera märkesreglementet för älgskytte. Numera bedrivs älgbaneskytte i JRF:s regi genom att varje serie består av 4 skott där ett skott skjuts på stillastående älgfigur som då börjar löpa varpå skytten ska repetera och lossa ett skott till innan älgen försvinner. Detta upprepas i en högergående och en vänstergående serie och för godkänd serie krävs att samtliga skott sitter inom träffområdet. Det här påverkar även provet för jägarexamen eftersom det är kopplat till märkesreglementet. De banor som inte har möjlighet att ändra inställningen har fått möjlighet till dispens och får också hjälp vid behov att söka bidrag från till exempel älgvårdsfonden eller andra bidrag.

Under året har ytterligare tre skjutbanor anslutits till förbundet: Marks jaktskyttar i Västra Götaland, Norrahammars jakt & sportskytteklubb i Jönköping och Lenhovda jaktskytteklubb i Kronoberg som därmed också blir förbundets första anslutna skjutbana i Kronoberg.

2024 års RM arrangerades av Södermanlands viltvårdsdistrikt på Hugelsta skyttecenter i Eskilstuna. Antalet skyttar ökade även i år och totalt stod 73 skyttar i startblocken. Dessvärre fanns det ingen som tävlade i juniorklassen. Det var en jämn tävling där öppen klass till slut vanns av Hans Fredlund från Uppsala.

Resultat RM

Dam

1. Anette Bergström 143.5
2. Inger Eriksson 124.5
3. Jenny Stockberg 116

Öppen

1. Hans Fredlund 160
2. Patrik Nilsson 158
3. Henrik Hansen 156.5

Veteran

1. Mats Sjöberg 160
2. Peter Karlsson 159.5
3. Bengt Blomberg 149.5

Veteran +

1. Roy Malm 148.5
2. Carl Ewerth Wiss 148
3. Björn Eriksson 141

Lagtävlingen vanns av distrikt Västergötland.

Utbildning

Under året har ett arbete för att skriva en ny jägarexamensbok påbörjats. Som en följd av hög arbetsbelastning av andra uppgifter har dock den ursprungliga tidsplanen brustit och i dagsläget sker arbetet parallellt med andra arbetsuppgifter när tid finns. Den ursprungliga planen, att författa en ny jägarexamensbok, är dock fortfarande gällande.

I stora drag löper samarbetena med både Vuxenskolan och Medborgarskolan på som tidigare och vi har i nuläget ett ganska stabilt och balanserat samarbete.

Att fortsätta att utvecklas digitalt är ett måste för att hänga med i de nya tiderna och under året pågick arbetet med en ny digital modul. Där ska utbildningar lättare kunna ske och i en annan typ av forum. Dels ska det finnas möjlighet för våra nuvarande utbildningar men också helt andra möjligheter för framtida utbildningar som ska ske digitalt, bland annat där man kan vara handledare för en grupp (t.ex. jägarexamen), certifikat och diplom finns på plats, man kan följa sin utveckling genom att proven sparas på användaren och så vidare. Det öppnar helt enkelt upp för nya möjligheter. Planen är att den också ska inkludera det som finns på "Utbildarportalen" så småningom. Vi får genom den framförallt lättare att följa eleverna och se vilka mönster de använder och lyckas vid.

Under året har vi lanserat flera kampanjer med vårt utbildningsmaterial med varierande framgång. De digitala föreläsningarna har löpt på som tidigare och är väldigt uppskattade av de som är med, normalt medverkar mellan 20-30 personer i snitt.

Nya jägare

Under 2024 så har JRF fortsatt samarbeta med både Holmen och Sveaskog, om än i lite annan form, för att erbjuda nya jägare möjligheter till jakt.

Efter att under flera år haft ett stående samarbete med Holmen där ett antal nya jägare beretts möjlighet att under året bedriva jakt efter flera arter under kompetent ledning gick vi under 2024 över till att erbjuda dagsjakter. Jakterna bedrevs på samma mark och under ett liknande upplägg men med skillnaden att det var olika deltagare varje gång. Jakterna samordnades från kansliet i samverkan med den berörda avdelningen. Under året hölls tre jakter.

I samarbete med Sveaskog har vi erbjudit ett antal dagsjakter under året. Jakterna har bedrivits på marker i Uppsala och Västmanland och en jakt planerades i Örebro men blev inställd på grund av väder. Jakterna med Sveaskog har upplägget att Sveaskog till fullo står som arrangör och ansvarig med egen personal på plats för jaktledning och hundförare och andra

funktionärer som kan behövas och JRF har möjlighet att vi varje jakttillfälle bjuda in ett antal marklösa jägare enligt en kravspecifikation från Sveaskog. Sveaskog har som policy att endast samverka med tjänstemän vid denna typ av arrangemang men JRF har fått till stånd att en förtroendevald från berörd avdelning får vara med vid jakten för att prata om JRF:s verksamhet.

I vissa av JRF:s avdelningar bedrivs det jaktverksamhet. Det är dock oklart hur mycket av denna verksamhet som direkt riktar sig till nya jägare och hur mycket som har formen av säljakt. I till exempel Värmland bedrivs jakt som är specifikt riktad mot nya jägare medan det i andra områden inte är uttalat att det är syftet med jaktverksamheten. Oavsett vilken huvudmålgrupp som jakten riktas mot är det ett rimligt antagande att en stor del av deltagarna vid dessa jakter är sådana som omfattas av begreppet nya jägare.

Samarbetsformerna med skogsbolagen utvecklas löpande och arbete pågår för att se över hur arbetet kan utvecklas inför 2025 och framöver.

Under slutet av 2024 väckte förbundsstyrelsen frågan om det kvinnliga nätverket, JIS, och ett uppdrag lämnades åt kansliet att se över om det ska fortsätta eller läggas ner. Det har varit ett relativt lågt intresse från organisationen att bidra till nätverket vilket, i enlighet med syftet när det grundades, är en av grundpelarna.

Jägarexamen

Jägarnas Riksförbund hade under 2024 50 provbanor för jägarexamen och dessa provbanor bemannades av ca 270 provledare som utför både de teoretiska och praktiska proven. Förbundets kansli ser till att dessa provledare har den utbildning och de material som krävs för att genomföra proven samt att provbanorna är korrekt utformade och anpassade för provverksamheten. Under 2024 tycks det ha skett en liten ökning av provverksamheten vilket kan utläsas av antalet gjorda teoriprov. Det är positivt att det tidigare tappet tycks ha upphört.

Kansliet har under 2024 tillsammans med regionsassistenterna lagt stor vikt vid fysisk närvaro på våra skjutbanor för att specificera deras behov för att kunna hjälpa till att framtidssäkra skytte och provverksamheten på förbundets skjutbanor.

Två större utbildningstillfällen för provledare har hållits, ett i Ljungby och ett i Falun. Till dessa finns alltid möjligheten för nya provledare att komma till förbundskansliet och utbilda sig vid andra tillfällen. För de nordligaste länen finns möjlighet för regionsassistenten att i samarbete med kansliet utbilda provledare.

Jägarnas Riksförbund jobbar kontinuerligt tillsammans med Naturvårdsverket med att utvärdera och utveckla provverksamheten för jägarexamen så att den ska vara så korrekt, säker och lättillgänglig som möjligt.

Marknad & kommunikation

Under verksamhetsåret 2024 har avdelningen för marknad och kommunikation bedrivit ett omfattande och målinriktat arbete för att stärka Jägarnas Riksförbunds synlighet, engagemang och medlemsnytta. Nedan följer en sammanställning av årets viktigaste insatser, aktiviteter och resultat inom de olika fokusområdena.

Medlemsrekrytering

Året har präglats av flera intensiva rekryteringskampanjer i syfte att både återvärva tidigare medlemmar och attrahera nya. Genom samarbetet med Citysälj har vi genomfört riktade telefonkampanjer baserade på register från Jordbruksverket, med fokus på personer som under de senaste åren ägt jakthundar. Vi har bedrivit flera kampanjer under året, både via sociala medier och genom telefonförsäljning i samarbete med Citysälj. Målet har varit att återrekrytera tidigare medlemmar samt attrahera nya med erbjudanden som medlemskap till halva priset eller förmånliga introduktionspaket.

Vi har även bedrivit kampanjer i sociala medier med erbjudanden om medlemskap till halva priset. Trots god räckvidd och engagemang har resultatet inte fullt ut motsvarat våra förväntningar, vilket föranleder en utvärdering inför kommande satsningar. En särskild kampanjplan för hösten är också under framtagande, baserad på insikter från sommarens arbete (är det förut eller framåt? Årsredovisningen är för 2024). Totalt har dessa insatser lett till 2 414 nya medlemmar. Vi har också via telefonförsäljning lyckats återrekrytera 951 JRF:are. Här måste vi dock konstatera att telemarketing som kanal, vilken tidigare år tjänat oss bra, inte längre fungerar lika bra och är inte heller ett bra val med vårt nya system och att vi måste leta efter ett nytt sätt att nå dom kontakter vi har.

Sammanlagt har vi under 2024 alltså via våra proaktiva aktiviteter för att få in medlemmar genererat 3 365 betalande medlemmar.

Mässor och evenemang

Vi har under året deltagit i flera större jaktmässor, såsom Swedish Game Fair, Lycksele, Västgård och Drömjakt. På plats har vi erbjudit besökarna möjlighet att delta i utlottning av termiska spotters, vilket har varit mycket uppskattat och samtidigt skapat ett viktigt underlag för vidare rekrytering. Totalt har flera hundra kontaktuppgifter samlats in genom dessa tävlingar. Lokalt och regionalt har förbundet deltagit vid ett stort antal mässor och marknadsdagar.

Vi har även tagit fram nya rollups, mässpaket, skyltmaterial och mässkläder med JRF-profil, samt lanserat vår digitala mässshop där distrikt och avdelningar enkelt kan beställa material. (Vi återkommer till den senare i stycket "Webbplats och teknikutveckling"). Allt detta för att skapa en enhetlig och professionell framtoning vid externa evenemang och för att hjälpa distrikt och avdelningar i sitt utåtriktade arbete. Dessutom har ett nytt koncept med ett grundmässpaket till symbolisk kostnad (1 kr) lanserats. Vi har också arbetat med att förbättra logistiken via vår digitala mässbutik där distrikt och avdelningar kan beställa material i god tid.

Sociala medier och digital närvaro

Arbetet med våra sociala kanaler har fortsatt kontinuerligt under hela året med strategin "Always On" som ledstjärna. Detta innebär att vi ständigt producerar och publicerar innehåll som engagerar våra följare. Resultatet har varit en stadig ökning i antalet följare, där vi nu har 8 835 följare på Facebook och 1 995 på Instagram.

Särskilt uppmärksammade inlägg har bland annat rört vapenutredningen, aprilskämt om miniviltsjakt, jakt för Nya Jägare samt inlägg om trafikeftersök. Vi har även drivit tävlingar och kampanjer via dessa kanaler för att stärka vår närvaro och föra in nya potentiella medlemmar. Därutöver har vi fortsatt med regelbundna nyhetsbrev till medlemmar och intressenter. Vi har även sänt ut e-postutskick med information om kurser, ASF, jakt, med mera.

Vår strategi "Always On" – att ständigt vara synlig i våra följares flöden – har fortsatt att leverera. Under året har vi sett en stadig tillväxt i både följare och interaktioner, särskilt i åldersgruppen 35–55.

Opinionsbildning och debatt

Vi har fortsatt vårt arbete med opinionsbildning genom artiklar och debattinlägg i bland annat Altinget, ATL och GP. Dessa har berört frågor som allmän jakt på stora rovdjur, kostnader för rovdjursförvaltningen och vikten av att erkänna jaktens samhällsnytta. Vissa av inläggen har även fått spridning utanför våra vanliga kanaler, bland annat genom ledarkommentarer.

Mediebevakningsdata visar totalt 583 omnämnananden i 418 inlägg, i så väl stora nyhetsmedier och Sveriges Radio, vilka har den största räckvidden och i lokala kanaler och tidningar landet runt. Sentimentsanalysen visar en blandad bild, med 14 procent positiva, 22 procent negativa, och en dominerande 64 procent neutrala känslor. Omnämnanandena förekommer främst i nyhetsartiklar och på sociala medieplattformar som Facebook och Instagram, med fokus huvudsakligen på ämnen relaterade till sport, hobbies och vetenskap.

Den övergripande kontexten för dessa diskussioner sammanfaller med samhällseliga teman, vilket indikerar ett brett intresse för hur dessa ämnen påverkar samhällsengagemang och intressen. Dock att det 2024 pratades mindre om så väl varg som vargjakt och det har minskat vår räckvidd något då vi traditionellt är starka i dom frågorna.

Ett särskilt omnämmande förtjänar debattartikeln "Vi borde tacka jägarna för att de tycker det är roligt att jaga", där vi framhåller jaktens roll i ekosystemets balans och den stora nytta jägarna bidrar med till samhället.

Vi har även bjudit in ledarskribenter till interna träffar för att öka förståelsen för opinionsbildning i motvind samt hållit en workshop om opinionsbildning i motvind för Förbundsstyrelsen med en mycket namnkunnig ledarskribent, flitigt förekommande med texter kring jakt, rovdjur och naturbruk.

Webbplats och teknikutveckling

Arbetet med ny frontwebb och CRM-system intensifierades under årets andra hälft och den nya webbplatsen lanserades i september. Resultatet blev en mobilanpassad och mer medlemsfokuserad webbplats, vilken även möjliggör utökade samarbeten med externa partners. Det arbetet har burit frukt då vi har ökat antalet besökare till jägarnasriksforbund.se med över 46 procent under året.

Vi har också byggt upp ett system där skyltar, produkter och annat material enkelt kan beställas via vår webbshop "Mässbutiken" vilket bidragit till ökad försäljning under året. 2024 sålde vi för 483 731 kronor jämfört med 2023 som landade på 338 084 kronor. Alltså en ökning med 145 647 kronor antyder medlemsnyttan med vår shop och mässbutik.

Trafik jägarnasriksforbund.se 2024

Aktiva användare

64 tn

↑46.7 %

Genomsnittlig engagemangstid

2 m 09 s

↑94.5 %

Samarbeten och PR

Vi har förnyat vårt samarbete med PrimaDog och Gaim samt påbörjat samverkan med Jaktklubben.com för att underlätta jaktmöjligheter för nya jägare och andra jaktsugna. Vi har även löpande under året haft företag på webbplatsen med exklusiva medlemserbjudanden. Bland dom mest populära var skotillverkaren Graninge och vapenbutiken Arms & Ammo Center.

Vi har 2024 genomfört 5 mycket populära aktiviteter med Sveaskog och Holmen. Det var två klövviltsjakter på Salsta och tre klövviltsjakter på Tomta. Mycket populära aktiviteter där JRF kunde bjuda in nya jägare. Det gjorde vi via våra sociala kanaler och gensvaret var stort. Vi fick även positiv återkoppling av dessa jägare som tackade oss efter jakten.

Övriga insatser

Vi har tagit fram nya medlemsaviser med moderniserad layout och fortsatt sprida information om det digitala medlemskortet. Samt:

- Skapat nytt diplom för "Förtjänstfullt arbete inom viltvård och organisation".
- Tagit fram nya skyltar för skjutbanor i två storlekar.
- Hjälpt avdelningar med 17 e-postutskick senaste månaden.
- Lanserat utbildarportalen.se samt hemsidan trofebedomning.se för JRF:s trofébedömare.
- Producerat Årsredovisningen, Stämmohandlingar och Jaktkalendern 24/25.
- Vi har fortsatt utvecklingen av utbildarportalen.se.

*"Möjligheten att skapa
medlemserbjudanden på hemsidan
har blivit ett riktigt lyft!"*

Anders Dalenius

Jakt & Jägare

Även detta år brottas hela den svenska tidningsmarknaden med en nedgång i annonsförsäljning – så också Jakt & Jägare. Men vi har utarbetat en ny annonsmodell som vi hoppas ska ge resultat.

Redaktionen

Redaktionen har under året haft tre heltidsanställda journalister samt en frilansande formgivare på halvtid. Ett stort antal frilansande skribenter och fotografer har varit knutna till tidningen.

Printtidning

Den tryckta utgåvan av Jakt & Jägare utkommer med tio nummer per år, varav två är dubbelnummer.

För att kompensera för bortfall i annonsering har vi under året gått ner i sidantal för tre av årets utgåvor. Minskningen har varit 8 sidor för var och en av dessa tre.

Webbtidning

En summering av antalet nyheter i Jakt & Jägars webbtidning under 2024 (januari till december) är totalt 909 artiklar.

Under 2024 hade webbtidningen 1 742 220 både återkommande och nya besökare. Totalt besöktes jaktojagare.se 4 595 676 gånger (2023: 5 318 813).

Antalet sidvisningar under 2024 var 5 942 262, en minskning med ca 13 procent jämfört med föregående års 6 821 440. Besökarna läser i snitt 1,44 sidor per besök, vilket är en liten ökning sedan 2023.

Webbplatsen får fortfarande flest besök via mobiler, som står för 85 procent av alla besök. Resten är fördelade på 5 procent för surfplatta och 10 procent för dator.

E-tidning

När förbundets nya webbplats lanserades under hösten fick alla medlemmar också tillgång till Jakt & Jägars e-tidning som kan läsas efter inloggning. I samband med detta avvecklades Jakt & Jägars tidigare e-tidningsapp. Nu har alla medlemmar även tillgång till ett arkiv med drygt 50 utgåvor av tidningen med start 2020 och som fylls på allt eftersom.

Facebook och nyhetsbrev

Vid 2024 års slut hade Jakt & Jägare cirka 7 400 följare på Facebook jämfört med omkring 6 800 år 2023.

Tidningens dagliga nyhetsbrev innehåller de senaste nyhetsartiklarna från webbtidningen. Det har fortsatt att växa, och nu är det 1 986 som prenumererar på nyhetsbrevet, en ökning från 1 891 år 2023.

Annonsförsäljning

2024 års annonsförsäljning resulterade i 1 309 000 kronor (90 procent av försäljningen var i den tryckta tidningen och 10 procent i webbtidningen).

Många annonsörer meddelar att de har stora utmaningar i sin försäljning av produkter och att de därför behöver dra ner på sina annonseringskostnader. Större kedjor har på grund av ekonomiska skäl valt att hantera sin annonsering av produkter direkt till konsumenter via egna reklamtidningar i jaktbutikerna samt genom utskick till medlemmar i kundklubbar.

Under slutet av 2024 har Jakt & Jägare utarbetat en ny annonsmodell där stora annonsörer betalar en fast månatlig summa och får stor synlighet såväl i print, webb som nyhetsbrev. Det är en affärsmodell som vi kommer att utveckla ytterligare.

Det nya medlemssystemet

Under 2023 påbörjades ett viktigt utvecklingssteg för vår organisation då ett nytt medlemssystem upphandlades och beställdes. Under 2024 har detta system successivt arbetats fram i samarbete med Förbundsstyrelsen. Syftet har varit att modernisera medlemsupplevelsen, effektivisera det interna arbetet samt skapa en stabil och framtidssäker plattform.

Positiva funktioner och förbättringar

Införandet av det nya medlemssystemet har inneburit flera betydande förbättringar:

- En modernare frontweb: Systemet erbjuder ett uppdaterat och professionellt ansikte utåt, vilket stärker vårt varumärke och förbättrar det första intrycket för både befintliga och potentiella medlemmar.
- Inloggning med mervärde: Genom inlogg i det nya systemet får medlemmarna tillgång till fler funktioner och resurser. Detta stärker känslan av medlemskapets värde och skapar bättre engagemang.
- Bättre stöd för förtroendevalda: Förtroendevalda har nu möjlighet att på ett helt annat sätt kommunicera med sina medlemmar och själva administrera och få översikt över sina avdelningar och distrikt. Det ökar självständigheten och förbättrar den interna kommunikationen.
- Integration av tidigare separata system: Flera hem sidor och system som tidigare saknade koppling till varandra är nu integrerade eller på väg att bli integrerade. Detta ger en mer sammanhängande och enhetlig upplevelse.
- Äganderätt till systemet och källkod: Till skillnad från det tidigare systemet äger vi nu både systemet och dess källkod. Detta ger oss full kontroll över vår digitala infrastruktur och större frihet att utveckla och anpassa systemet efter våra behov.
- Utökade betalsätt vid årsdebitering: Årsfaktureringen till befintliga medlemmar har fortsatt enligt tidigare rutiner, vilket har skapat kontinuitet och trygghet i övergången. En viktig nyhet i årets debitering

itering har dock varit att vi i samband med det nya systemet kunnat erbjuda medlemmarna fler och mer flexibla betalsätt. Det ger ökad tillgänglighet och möter olika medlemsgruppers behov på ett bättre sätt. Det är också ett steg mot att modernisera vår ekonomi- och betalningshantering i linje med medlemmarnas förväntningar.

- Minskade kostnader för postala utskick
En annan positiv effekt av det nya systemet är att vi i större utsträckning kan kommunicera digitalt med våra medlemmar. Det innebär färre postala utskick, vilket inte bara är positivt ur ett hållbarhetsperspektiv utan också innebär konkreta besparingar för organisationen. Genom effektivare digital kommunikation kan vi både minska våra administrativa kostnader och agera mer miljömedvetet.

Utmaningar i övergången

Att byta till ett nytt system innebär alltid vissa svårigheter. Under implementeringen har vi stött på tekniska problem och funktioner som behövt justeras och förbättras under resans gång. Det är en naturlig del av processen vid införande av ett nytt, komplext system.

Framtida utvecklingsmöjligheter

Med det nya systemet på plats har vi stora möjligheter att fortsätta utveckla vår digitala närvaro och medlemservice. Tack vare att vi äger systemet kan vi på egen hand – eller tillsammans med valda partners – vidareutveckla funktioner som är anpassade efter våra unika behov. Det öppnar för ökad interaktivitet, bättre datahantering, mer riktad kommunikation och en kontinuerligt förbättrad medlemsupplevelse.

Det nya medlemssystemet är därmed inte bara en teknisk uppgradering, utan ett strategiskt verktyg för framtida tillväxt och engagemang.

"Målet med JägarAppen har varit att samla alla dokument våra medlemmar behöver till jakten på ett ställe. Att vi kan bidra med ett par trevliga jaktverktyg och även tidningen är förstås en bonus."

Anders Lindström

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och generalsekreteraren i Jägarnas Riksförbund – Landsbygdens Jägare, organisationsnummer 885000-1697, avger härmed årsredovisningen för perioden 1 januari - 31 december 2024.

Ägarförhållanden

Förbundsstyrelsen har under året haft åtta sammanträden. Samtliga möten har protokollförts och respektive protokoll är distribuerat via intranätet till distrikt och avdelningar. I styrelsen har följande ordinarie ledamöter ingått under 2024: Solveig Larsson (ordförande), Sven-Olof Sandberg (vice ordförande), Ulf Lindström, Jörgen Söderlund, Silvana Lindgren Majander, Arne Nilsson, Suzane Christoferson, Enock Skogman och Martin Lundgren. Suppleanter till styrelsen var under 2024: Jacqueline Daneberg (t.o.m. 240615), Fredrik Zreloff (fr.o.m. 240615), Stefan Paulsson och Stefan Nilsson.

Medlemsutveckling

Medlemsutvecklingen var under 2024 negativ. Under 2024 har vi minskat med 2 149 medlemmar vilket motsvarar 6,3 %. Samtliga distrikt minskade medlemsantalet jämfört med året innan. Antalet nya medlemmar var 2 255 st. och antalet som lämnade oss var 4 400 st. Andelen ungdomar uppgick vid årets slut till 5,8 %, en något lägre siffra än föregående år och

andelen kvinnor till 9,1 %, en något lägre siffra än föregående år. Framförallt har medlemmar värvats via centrala kampanjer och utbildningar.

Personal

Personalstaben uppgick under året till 13,5 tjänster i medeltal. 2 personer har anställts och 1 person har avslutat sin anställning. Könsfördelningen var under året 22 % kvinnor och 78 % män.

Förslag till disposition av årets resultat

Styrelsen föreslår att riksförbundsstämman beslutar att:

Balanserat resultat:	6 916 294 kr
Föregående års resultat:	-141 757 kr
Årets resultat:	-729 049 kr
Summa:	6 045 488 kr
Balanseras i ny räkning	

Resultaträkning	2024	2023
Intäkter		
Intäkter enligt specifikation	15 018 057	17 010 154
Erhållna bidrag Viltvårdsfonden ¹	8 860 000	9 300 000
Övriga rörelseintäkter	131 849	133 465
Summa intäkter	24 009 906	26 443 619
Kostnader		
Rörelsekostnader	-5 866 074	-7 226 349
Bruttovinst	18 143 832	19 217 270
Rörelseutgifter	-7 414 906	-8 425 321
Personalkostnader	-11 997 217	-11 230 665
Valutakursförluster på fordringar	0	943
Avskrivningar		
Byggnader	-45 855	-45 855
Inventarier	0	0
Resultat efter avskrivningar	-1 314 146	-483 628
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	406 267	221 863
Räntekostnader	-1 740	-3 220
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	-909 619	-264 985
Fondavsättningar	-14 650	-13 952
Fondupplösning	195 220	137 180
Resultat	-729 049	-141 757
Balansräkning	2024	2023
Anläggningstillgångar		
Fastigheten Saltsjögatan ²	1 552 863	1 598 718
Immateriella tillgångar ³	1 819 173	0
Inventarier	0	0
Andelskapital skjutbanor ⁴	120 000	120 000
Summa anläggningstillgångar	3 492 036	1 718 718
Omsättningstillgångar		
Varulager	1 078 451	816 026
Kundfordringar ⁵	8 405 267	1 272 924
Övriga förutbet kostn o uppl intäkter		
Övriga kortfristiga fordringar ⁶	267 209	378 692
Kassa och Bank	15 294 041	18 009 605
Summa omsättningstillgångar	25 044 968	20 447 247
Summa tillgångar	28 537 004	22 195 965

Skulder och eget kapital	2024	2023
Eget kapital ⁷		
Ingående kapital	6 774 537	6 916 294
Årets resultat	-729 048	-141 757
Summa eget kapital	6 045 488	6 774 537
Avsättningar ⁸		
BL Juridikfond	307 648	292 998
Fond jägarexamen	939 967	939 967
Fond reparation och underhåll	391 566	547 974
Verksamhetsfond	2 002 824	2 002 824
Stiftelsen Sånga-Säby	1	1
Stertefonden	282 360	282 360
Juridiska fonden	124 008	162 820
Summa fonder	4 048 374	4 228 944
Långfristiga skulder		
Lån, inteckning	0	0
Summa långfristiga skulder	0	0
Kortfristiga skulder		
Förskottsbetald medlemsavgift	7 076 909	6 913 317
Leverantörsskulder	989 520	1 066 240
Skatteskulder	90 947	92 848
Övriga skulder	1 377 786	1 478 352
Förutbetalda intäkter	7 185 072	0
Upplupna kostnad och förutbetalda intäkter	1 722 908	1 641 727
Summa kortfristiga skulder	18 443 142	11 192 484
Summa skulder och eget kapital	28 537 004	22 195 965

Specifikation, intäkter och kostnader	2024	2023
Intäkter		
Medlemsintäkter	11 654 664	12 727 438
Försäljning föreningsvaror	1 090 552	815 034
Försäljning annonser	1 069 455	1 823 638
Intäkter tidningsabonnemang	0	5 100
Övriga tidningsintäkter	35 516	42 799
Intäkter jägarexamen	1 147 300	1 105 737
Övriga intäkter	20 570	490 408
Summa intäkter	15 018 057	17 010 154
Kostnader		
Rörelsekostnader		
Inköp föreningsvaror	417 714	147 735
Lagerförändring varor och material	-262 425	52 257
Legoarbeten och underentreprenader	413 997	1 052 360
Inhyrda kursledare	0	6 250
Framställningskostnad Jakt & Jägare	3 815 154	4 251 777
Bidrag till distrikt och avdelningar	1 412 727	1 609 225
Konsulttjänster	0	30 063
Kostnader för varor i kommission	66 845	71 682
Kostnad övriga möten	2 062	0
Summa rörelsekostnader	5 866 074	7 226 349
Rörelseutgifter		
Lokalhyra	0	29 938
El, Värme & VA	141 693	129 848
Städning & renhållning	148 085	216 304
Rep & underhåll fastighet	217 024	41 987
Hyra maskiner	69 885	61 849
Förbrukningsinventarier-/ material	301 329	275 298
Kostnader för transportmedel	9 277	52 705
Resekostnader	693 384	1 166 827
Reklam & PR	137 446	55 603
Trycksaker	1 699 103	1 670 735
Telekostnader	203 673	179 578
IT-kostnader	641 430	692 840
Porto- och fraktkostnader	1 372 033	1 517 200
Ansvarsförsäkring	414 456	431 683
Konstaterade kundförluster	0	16 281
Kostnader larm	21 304	18 447
Redovisningstjänster	371 202	415 053
Konsultarvoden ⁹	674 673	1 104 036
Avg till branschorganisationer ¹⁰	224 425	151 705
Bank- och kontokortsavgifter	48 873	54 106
Tidskrifter, facklitteratur	21 164	17 805
Övriga externa kostnader	360	108 809
Gåvor	4 087	16 684
Summa rörelseutgifter	7 414 906	8 425 321

Forts. Specifikation, intäkter och kostnader	2024	2023
Personalkostnader		
Löner tjänstemän	7 422 341	7 035 802
Arvoden	782 573	748 407
Förändring semesterlöneskuld	90 294	27 259
Bilersättning & traktamenten	184 775	208 143
Övriga kostnadsersättningar	9 842	30 079
Övriga kollektiva avgifter	713 284	560 280
Lagstadgade sociala avgifter	2 617 077	2 410 840
Särskild löneskatt	87 704	103 033
Övriga personalkostnader	89 327	106 822
Summa personalkostnader	11 997 217	11 230 665
Summa kostnader	25 278 196	26 882 335

Noter till resultat- och balansräkning

Not 1: Bidraget ur viltvårdsfonden minskade från 9300 tkr till 8860 tkr 2024. Andelen viltvårdsfondsmedel av den totala omsättningen motsvarar ca 37 % år 2024 (35 % år 2023).

Not 2: En värdering på fastigheten gjordes 2003 (3,7 miljoner +/-200 tkr). Avskrivningar görs inte på mark men på byggnader, avskrivningarna fortsätter enligt plan. Pantbrev som inte utnyttjas finns uttagna till ett belopp av 1 200 000 kr.

Not 3: Avser grundinvestering samt tilläggsbeställningar i medlemssystem under 2024.

Not 4: Andelskapitalet för skjutbanor omfattar 12 banor med vardera andel på 10 000 kr.

Not 5: En tillfällig övergångsrutin i fakturering föranledde att samtliga medlemsfakturor för 2025 års medlemsår bokförts som kundfordran.

Not 6: Avser lån till Nykvarn-Södertäljeavdelningen, Ronnebyavdelningen, Mönsterås och Västras jaktklubb samt Stibo och Wix.

Not 7: Det egna kapitalet uppgår, efter årets förlust på 729 048 kr till 6 045 488 kr. Förbundet har inga lån eller ansvarsförbindelser.

Not 8: Ränta har påförts BL juridikfond under året enl. stadgar. Medel har använts från Juridiska fonden till principiellt viktiga fall.

Not 9: Konsultkostnader för IT-drift och utveckling, juridisk rådgivning i principiellt viktiga fall samt organisationsstöd.

Not 10: Kostnader för medlemsavgift i Nordisk Jaegersamvirke, Fremia och Folkspel.

Användning av beviljade medel ur viltvårdsfonden 2024

Nedan följer ett utdrag ur redovisningen som är lämnad till Naturvårdsverket av hur bidraget är använt under 2024.

Rådgivning, utbildning och information i jakt- och viltvårdsfrågor

JRF:s konsulenter har kunskap och kompetens att besvara ett brett spektrum av frågor relaterade till jakt och viltvård. Under ett år kommer det normalt in ett stort antal frågor via telefon och e-post från både jaktintresserade och allmänhet. Det är också vanligt att studenter vid såväl grundskola, gymnasium samt högre lärosäten vänder sig till förbundet för rådgivning. Konsulenterna bidrar här till att höja kompetensen hos såväl den jagande som icke-jagande allmänheten. I de här frågorna är det inte centralt för förbundet att framhålla egna politiska ställningstaganden utan det handlar främst om att säkerställa att de personer som har frågor får relevanta svar. Under året har över 1700 timmar ägnats åt rådgivning. JRF är även representerade på ett stort antal mässor och aktiviteter runt om i landet. Vid denna typ av verksamhet representeras förbundet till viss del av tjänstemän men huvudsakligen av ideellt engagerade krafter. JRF:s förtroendevalda bistår med relevant kunskap kring jakt och viltvård på lokal och regional nivå.

Utbildning, nya jägare och skytte

I den regionaliserade delen av viltförvaltningen bygger JRF:s arbete på att förbundets förtroendevalda på lokal och regional nivå är engagerade och kunniga. På så vis säkerställs en lokal och regional prägel.

I landets älgförvaltningsgrupper finns JRF representerade på många platser och våra förtroendevalda verkar i enlighet med JRF:s grundtankar om ansvar, frivillighet och samarbete för att åstadkomma en adaptiv älgförvaltning som präglas av ansvarstagande och kunskap. JRF syftar alltid till att minska byråkrati och kostnader och försöker alltid föreslå förenklingar som möjliggör större frihet.

JRF:s förtroendevalda representerar även förbundet i råd på nationell nivå, till exempel Naturvårdsverkets klövviltsråd och rovdjursråd. För att förbundets förtroendevalda ska bidra till en adaptiv och framgångsrik förvaltning ställs här höga krav på kompetens som upprätthålls genom en löpande fortbildning och kompetenstillförsel till representanterna.

JRF har en tjänsteman vid kansliet i vars arbetsuppgifter det ingår att verka för goda förutsättningar för kvinnliga jägare att involveras i jakt genom nätverket JIS. JIS är en knutpunkt för intresserade kvinnor där särskilda aktiviteter riktade till kvinnliga jägare erbjuds. Arbete med ungdomar sker huvudsakligen genom lokala och regionala aktiviteter anordnade av ideellt engagerade medlemmar. I förbundets arbete riktat mot nya jägargrupper bedrivs arbete både från centralt håll genom tjänstemäns försorg och på lokal och regional nivå genom ideella krafter. Från centralt håll har jakter för nyblivna jägare anordnats i samarbete med olika skogsbolag och under 2024 har ca 150 jaktdagar erbjudits centralt och ca 500 jaktdagar regionalt.

JRF:s satsning på skytte syns främst genom att flera skjutbanor har närmat sig förbundet. Ofta vill skjutbanorna ha möjlighet att bedriva examinering för jägarexamen vilket är positivt för såväl skjutbanor som jägarkår i allmänhet. Under året har JRF utbildat sina konsulenter och ett fåtal fristående personer för att besiktiga skjutbanor i syfte att säkerställa att jägarexamensverksamheten sker i enlighet med regelverket. En större närvaro regionalt säkerställer hög kvalitet på skjutbanorna. I samband med att jakten förändras i Sverige med nya arter och jaktmetoder måste också övningsskyttet utvecklas för att jägarna ska ha goda möjligheter att bedriva jakten på ett säkert och effektivt sätt. För JRF är det viktigt att verka för ett positivt övningsskytte som skapar många tillfällen för befintliga jägare att utveckla sin skjutförmåga och nya jägare att lära sig bli bra skyttar.

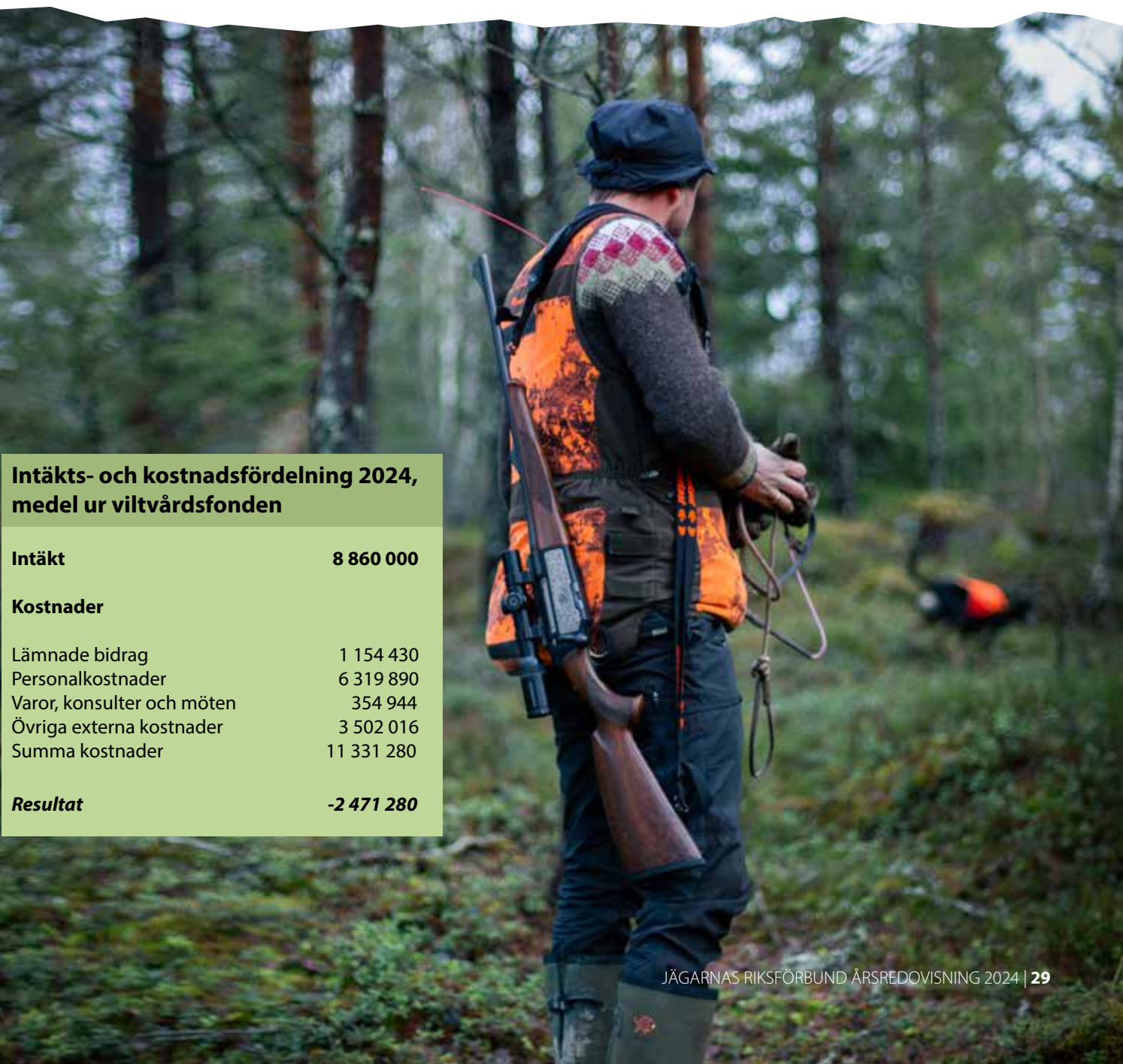
Sammanställningar av besluts- och arbetsunderlag till myndigheter

Det är en av JRF:s grundläggande förutsättningar att bistå myndigheter och andra beslutsfattare med underlag som lägger grunden för kloka och bra beslut. Förbundet gör detta genom att själva ta fram och sprida underlag som kan vara relevanta för beslutsfattare, till exempel genom att granska beslut och forskningsunderlag och föreslå relevanta åtgärder för att säkerställa god kvalitet i de underlag som besluten fattas mot.

Under år 2024 besvarade förbundet ett 20-tal remisser från olika myndigheter som berört bland annat stora rovdjur, vildsvin, skarv och vapen. Remisserna och frågorna kommer från både inhemska myndigheter och internationella parter.

En trend i viltförvaltningen är att fler parter involveras, både på den nationella och internationella arenan, vilket ställer högre krav på förbundets kompetens för att tillgodose samhällets aktörer med säkert underlag inför beslutsfattandet. Förutom remisshanteringen har förbundet självständigt föreslagit ett antal förändringar i lagstiftningen som skulle bidra till att förenkla och förbättra förutsättningarna för jakt i Sverige.

JRF är representerade i ett antal råd och samverkansgrupper hos myndigheterna. Dessa råd är av nationell karaktär och JRF:s representeras normalt av förtroendevalda på nationell nivå eller av tjänstemän. Till exempel är JRF representerade i Nationella rovdjursrådet (Naturvårdsverket), Nationella klövviltsrådet (Naturvårdsverket), Nationella viltolycksrådet (Polisen) och Storfågelforum (Naturvårdsverket).

Intäkts- och kostnadsfördelning 2024, medel ur viltvårdsfonden	
Intäkt	8 860 000
Kostnader	
Lämnade bidrag	1 154 430
Personalkostnader	6 319 890
Varor, konsulter och möten	354 944
Övriga externa kostnader	3 502 016
Summa kostnader	11 331 280
Resultat	-2 471 280

Påskrifter

Undertecknade försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed, och ger en rättvisande bild av förbundets ställning och resultat, samt att verksamhetsberättelsen och förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet, ställning och resultat.

Södertälje 2025-04-29

Solveig Larsson
Förbundsordförande

Sven-Olof Sandberg

Arne Nilsson

Ulf Lindström

Silvana Lindgren Majander

Jörgen Söderlund

Martin Lundgren

Enock Skogman

Suzane Christoferson

Revisionsberättelse Jägarnas Riksförbund – Landsbygdens Jägare,
Saltsjögatan 15, 151 71 Södertälje.

Organisationsnummer 885000-1697.

Vi har granskat årsredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens förvaltning i Jägarnas
Riksförbund – Landsbygdens Jägare för räkenskapsåret 2024-01-01 – 2024-12-31.

Styrelsen har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision. Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed. Det innebär att vi planerat och genomfört revision för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen icke innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I revisionen ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. I vårt arbete har inte ingått att granska valberedningens arbete. Revisionen omfattar även dispositionen av bidraget från Viltvårdsfonden. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagar för ideella föreningar och förbundets stadgar, varför vi tillstyrker: att balansräkningen och resultaträkningen fastställs, att resultatet behandlas enligt styrelsens förslag. Styrelseledamöterna har icke vidtagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som enligt vår bedömning kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet, varför jag Torbjörn Rebert tillstyrker: att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2024.

Södertälje 2025-05-02

Torbjörn Rebert

Avvikande mening till ovanstående.

Med anledning av att jag ej beträffs möjlighet att granska verksamheten under 2024, så kommer jag endast att tillstyrka den ekonomiska delen ser ut att vara i god ordning utifrån den begränsade tid jag har haft till förfogande för att granska räkenskaperna.

Av denna anledning så kommer jag inte att yttra mig i ansvarsfrågan.

Södertälje 2025-05-02

Kristian Einarsen

Av stämman valda revisorer

Medlemsantal 2023

Distrikt	Antal medlemmar 23-12-31	Antal medlemmar 24-12-31	Diff 23/24	Antal ombud	Distriktsbidrag kronor
02 Stockholm	4093	3888	-205	6	126 178 kr
03 Uppsala	1652	1608	-44	2	50 581 kr
04 Södermanland	1075	1024	-51	2	32 440 kr
05 Östergötland	2653	2563	-90	4	81 089 kr
06 Jönköping	1223	1143	-80	2	34 755 kr
07 Kronoberg	724	656	-68	1	20 678 kr
08 Kalmar	1141	1060	-81	2	33 038 kr
10 Blekinge	764	701	-63	1	21 789 kr
13 Halland	938	873	-65	1	27 893 kr
14 V Götaland	4414	4214	-200	7	132 962 kr
17 Värmland	1820	1681	-139	3	51 326 kr
18 Örebro	1034	954	-80	1	29 906 kr
19 Västmanland	653	594	-59	1	18 873 kr
20 Dalarna	2071	1895	-176	3	59 099 kr
21 Gävleborg	1323	1219	-104	2	37 879 kr
22 Västernorrland	1348	1279	-69	2	39 290 kr
23 Jämtland/Härjedalen	1159	1060	-99	2	32 782 kr
24 Västerbotten	1822	1649	-173	3	50 760 kr
25 Norrbotten	1477	1311	-166	2	40 970 kr
26 Skåne	2564	2438	-126	4	76 670 kr
Okänt	56	45	-11		
Summa:	34 004	31 855	-2149	51	998 958 kr

"Det händer många spännande saker i Jaktsverige och JRF gör allt vi kan för att förenkla jakten för jägarna!"

Jens Gustafsson

**JÄGARNAS
RIKSFÖRBUND**

JÄGARNAS RIKSFÖRBUND

SALTSJÖGATAN 15, 151 71 SÖDERTÄLJE

TEL 08-550 107 81

jrf@jagarnasriksforbund.se

www.jagarnasriksforbund.se

www.jaktojagare.se